

ШТЕДЊА СТРУЈЕ ИСПЛАТИ СЕ

Serbisch

Хлађење и замрзавање

- Оптимална температура код фрижидера износи +4 °C до +6 °C, а код замрзивача до -18 °C. Што је нижа температура у фрижидеру или замрзивачу, то је већа потрошња струје.
- Вентилационе отворе држите увек слободне.
- Редовно отапајте уређаје: Појачано стварање леда знак је за прениску температуру или да врата више не заптивају – то узрокује значајно већу потрошњу струје.
- Топла јела прво оставите да се охладе и тек их онда ставите у фрижидер.
- По могућности немојте фрижидер и замрзивач постављати поред шпорета.

4-члано домаћинство може да уштеди годишње отприлике 28–70 евра!

Прање суђа

- Нижа температура: Перите суђе на нижим температурама, загревање воде троши највише енергије.
- Напуните машину: машину за прање суђа укључите тек када је потпуно напуњена.
- Претпрање није потребно: Све што има места у машини за прање и што може да се пере у машини за прање суђа, требало би да се и пере у машини. Код ручног прања суђа у судоперу потроши се много више воде, а тиме и енергије.
- У потпуности искључите машину: многе машине за прање суђа троше струју и у стању приправности са упаљеном тзв. стендбај лампицом.

Смањењем температуре прања са 70 на 50 степени може да се уштеди отприлике 30 % струје!

Прање веша

- Нижа температура: Једним прањем на 30 °C и данас уобичајеним детерџентима уклони се до 99 % бактерија и уштеди се до отприлике 50 % енергије за разлику од прања на вишим температурама. Осим тога је то блажа нега за рубље.
- Користите кратки програм прања: Претпрање потребно је само у изузетним случајевима, нпр. ако се радна одећа јако прља.
- Напуните машину: Бубањ добро напуните и оставите горе слободног места за ширину једног длана, веш нека не буде сабијен. Не би требало да је машина претрпана јер то се неповољно одражава на ефекат прања.

Код 4-чланог домаћинства и 4 прања недељно може да се смањењем температуре постигне годишња уштеда од отприлике 27 евра!

Припрема топле воде струјом је скупа.

Припрема топле воде струјом је једноставна – али и скупа. Трошкови за 4-члано домаћинство могу да износе годишње до 500 евра и више. Електрична припрема топле воде има само смисла на месту где се ретко узима топла вода и до којег би се иначе топла вода морала доводити цевима са веће удаљености.

Сушење веша

- Сушите веш на ваздуху: То је у сваком случају јефтиније.
- Ако већ користите машину за сушење веша, онда користите кондензациону машину за сушење рубља са топлотном пумпом јер не отпушта пару у просторију.
- Веш претходно центрифугирајте у машини за прање веша на максималном броју окретаја: Што мање влажности остане у вешу, то бољу уштеду струје можете постићи приликом сушења у машини.
- Придржавајте се препоручене количине пуњења.
- Очистите филтер од влакнастих пахуљица након сваког сушења.

Кување & печење

Кување

- Увек користите поклопац.
- Бирајте ринглу шпорета која одговара величини посуђа.
- Искључите шпорет пре него што је јело скувано – искористите преосталу топлоту за довршавање кувања.
- Кувала за воду и јаја омогућају већу уштеду него када кувате воду у лонцу на шпорету.
- За дуже време кувања препоручује се да користите експресни лонац.
- За мале порције најефикаснија је микроталасна пећ.

Печење

Користите функцију печења са врућим ваздухом: За разлику од функције са грејањем одозго потребна је за 20°C мања температура. Можете у рерну истовремено да послажете више плехова за печење.

- Загревајте рерну претходно само ако је то неопходно потребно.
- Искључите рерну – искористите преосталу топлоту за довршавање печења.
- Користите пиролизу само сваких пар месеци.

Правилним кувањем и печењем – 4-чано домаћинство може годишње да уштеди отприлике 59 евра!

Мали кућни апарати: телевизор, рачунар & остало

Све више је малих електричних апарата, па они одређују потрошњу струје: телевизор, ДВД плејер, конзола за игре, стерео уређај и рачунар само су неки од примера за све оно што обично имамо у нашим домаћинствима. Сви ти апарати укључујући њихову потрошњу док су у стању приправности са упаљеном стендбај лампицом одговорни су готово за једну четвртину наше потрошње струје, а тенденција је растућа.

- Угасите стендбај функцију: Одвојите од електричне мреже уређаје које не користите, осим ако прети опасност да ћете изгубити неке меморисане податке. За одвајање од мрежа можете да користите дистрибутере с више утичница и прекидачем, посебне прекидаче, тајмер утичнице итд.
- Рачунар троши струју и у модусу штедне енергије, па је боље да га у потпуности искључите. То важи и за екран, јер ако га угасите не треба Вам чувар екрана.
- Пуњаче након пуњења увек извадите из утичнице.

Избегавајте стендбај модус – 4-чано домаћинство може тако годишње да уштеди отприлике 67 евра!

Расвета

- Угасити светло још увек је најбољи начин штедне, чак и код штедних сијалица.
- Замените обичне сијалице штедним сијалицама или ЛЕД-лампама. Нисконапонске халогене лампе замените халогеним лампама са инфрацрвеним премазом (IRC).

Штедним сијалицама или ЛЕД-лампама можете значајно смањити потрошњу струје код расвете.

Клима уређаји

Клима уређаји троше веома много струје. То је неповољно за животну средину и кућни буџет. Просечни клима уређај потроши у само месец дана толико струје колико на пример некакав ефикасни комбиновани фрижидер са замрзивачем потроши за годину дана. Уместо климатизације боље је предузети некакве грађевинске мере или побринути се о довољној заштити од сунца одговарајућим сенилима која штите од прегревања.

- За време великих врућина обавезно држите прозоре затворене током дана. Требало би да проветравате тек у хладнијим ноћним сатима.
- Спољашња заштита од сунца ефикаснија је од система који су постављени са унутрашње стране: Спољашње жалужине одбијају готово сву врућину.

Назовите нас, радо ћемо Вас посаветовати!

DIE UMWELTBERATUNG (01) 803 32 32

service@umweltberatung.at www.umweltberatung.at

Impressum: Jänner 2018, Herausgeber: Die Wiener Volkshochschulen GmbH, Lustkandlgasse 50, 1090 Wien. Für den Inhalt verantwortlich: Herbert Schwaiger, Geschäftsführer. Redaktion: Team BWE, DIE UMWELTBERATUNG. Layout: Monika Kupka, DIE UMWELTBERATUNG ist eine Einrichtung der VHS Wien, basisfinanziert von der Wiener Umweltschutzabteilung – MA 22.

Projektpartner

